Lietas Nr. C07092415
Lietas arhīva Nr. C-0325-16/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2016.gada 12.maijā

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese I.Silicka
izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 4.decembrī S I A /Nosaukums A/ (turpmāk-prasītāja), Aizkraukles rajona tiesā cēlusi maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk-atbildētāja), par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka AS /Nosaukums B/ (turpmāk -aizdevējs), un atbildētāja 2008.gada 5.aprīlī noslēdza aizdevuma līgumu Nr.1121388829 par aizdevuma summu 1500 Ls apmērā.

Saskaņā ar līgumu aizdevējs veica aizdevuma pārskaitījumu uz atbildētājas iesniegumā norādīto norēķinu kontu, savukārt, atbildētāja apņēmās nodrošināt aizdevuma savlaicīgu atmaksu – samaksāt aprēķinātos procentus par aizdevuma lietošanu un atmaksāt noteiktu daļu no aizdevuma pamatsummas, ievērojot aizdevuma atmaksas grafiku. Līguma pēdējais atmaksas dienas datums bija 2011.gada 10.aprīlis. Atbildētāja savas no līguma izrietošās saistības nepildīja, kā rezultātā izveidojās parāds 1095,68 *euro*.

Saskaņā ar starp AS /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 1.jūnijā noslēgto Cesijas līgumu, AS /Nosaukums B/ savas prasījuma tiesības pret atbildētāju ir cedējusi SIA /Nosaukums A/, pamatojoties uz ko, prasītāja izmantoja savas cesionāra tiesības un, darbojoties kā pats kreditors, arī pēc cesijas līguma noslēgšanas aprēķināja procentus.

Atbildētājas pamatsummas parāds uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu ir 717,88 *euro*.

Saskaņā ar līguma 2.2.punktu, atbildētāja apņēmās par aizdevuma izmantošanu maksāt līgumā noteiktos aizdevuma procentus. Procentu likme saskaņā ar līgumu ir 24 procenti gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Aizdevuma lietošanas procenti tika aprēķināti līdz 2012.gada 11.novembrim un to parāds uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu ir 174,69 *euro*.

Saskaņā ar līguma 5.1.punktu, atbildētājai jāmaksā līgumsods 10 procentu apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu. Līgumsods aprēķināts līdz 2012.gada 11.novembrim un tā parāds ir 50,45 *euro*.

Prasītāja pēc cesijas bija panākusi vienošanos ar atbildētāju par maksājumu veikšanu, taču atbildētāja maksājumus saskaņā ar vienošanos pārstāja pildīt. Prasītāja izmantoja savas pielīgtās tiesības un 2012.gada 11.novembrī vienpusēji atkāpās no līguma.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas pamatparādu 717,88 *euro*, līgumiskos procentus 174,69 *euro*, līgumsodu 71,78 *euro,* likumiskos nokavējuma procentus 131,33 *euro* un visus tiesāšanās izdevumus, lūdz atzīt tiesības prasītājai par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no piespriestās, bet neatmaksātās pamatparāda summas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Rakstveida paskaidrojumu par celto prasību atbildētāja tiesā nav iesniegusi. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21] panta otrajai daļai (..), paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (..).

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[22] panta pirmo daļu, prasītājai un atbildētājai 2015.gada 9.decembrī ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (*lietas 28.,29.lapa*).

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tā kā puses nav izteikušas lūgumu par lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, ņemot vērā Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmajā daļā noteikto, tiesa atzīst, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, nerīkojot tiesas sēdi.

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2016.gada 20.janvāra lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2016.gada 12.maijā. 2016.gada 2.maijā pusēm paziņots, kad varēs saņemt sprieduma norakstu (*lietas 31.lapa*). Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Starp AS /Nosaukums B/ un atbildētāju /pers. A/ 2008.gada 5.aprīlī noslēgts aizdevuma līgums Nr.1121388829, saskaņā ar kuru atbildētājai tika piešķirts naudas aizdevums 1500 Ls apmērā ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā. Puses līgumā vienojās, ka atbildētājs 36 mēnešus līdz 2011.gada 10.aprīlim, saskaņā ar līgumā norādīto grafiku, veic aizdevuma pamatsummas

un aizdevuma procentu atmaksu. Saskaņā ar līguma grafiku, ikmēneša maksājums kopā veido 58,85 Ls. Līguma 5.1.punktā puses vienojušās par līgumsoda maksāšanas pienākumu (*lietas 15.-16.lapa*).

Līdz ar to, puses noslēgušas Civillikuma 1934.pantam atbilstošu aizdevuma līgumu ar Civillikuma 1934.pantā noteikto aizņēmēja pienākumu atdot tādu pašu naudas summu, kādu viņš ir aizņēmies.

Prasību cēlusi SIA /Nosaukums A/.

2011.gada 1.jūnijā starp AS /Nosaukums B/, kā cedentu, un SIA /Nosaukums A/, kā cesionāru, noslēgts cesijas līgums (*lietas 10.-13.lapa*), saskaņā ar kuru aizdevējs cedēja prasītājam prasījumus pret parādniekiem kopā ar pie tiem piederīgām tiesībām, tai skaitā, tiesībām prasīt līgumsodu, un/vai nokavējuma procentus.

Ar pielikumu pie cesijas līguma *(lietas 14.lapa),* ir pierādīts, ka prasītājai ir cedētas prasījuma tiesības pret atbildētāju /pers. A/, kas izriet no aizdevuma līguma Nr.1121388829, norādīts, ka cedēta kopējā parāda summa ir 710,28 *euro,* kas sastāv no pamatparāda 673,61 *euro* un nenomaksātiem procentiem 11,34 *euro* un nenomaksātas soda naudas 25,33 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu, prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pamata, vai ļaunprātīgi.

Civillikuma 1801.pants noteic, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Atbilstoši Civillikuma 1806.panta pirmajai daļai, cesionārs gan neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, bet pats prasījums pāriet uz viņu ar visām pie tā piederīgām un cesijas brīdī jau pastāvošām tiesībām (..). Vēl nenomaksātie prasījuma procenti, ja tie nav tieši pielīgti, arī pāriet uz cesionāru.

Ņemot vērā norādīto un pamatojoties uz Civillikuma 1793.panta 3.punktu, 1798.pantu un 1801.pantu, tiesa atzīst, ka prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju /pers. A/, kas izriet no 2008.gada 5.aprīļa aizdevuma līguma Nr.1121388829.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas aizdevuma pamatsummas parādu 717,88 *euro.*

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētāja nav pildījusi aizdevuma līguma saistības, un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir 717,88 *euro.* Pierādījumus aizdevuma pilnīgai atmaksai, atbildētāja, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, nav iesniegusi.

Līdz ar to, prasība daļā par aizdevuma pamatsummas parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma prasības pieteikumā norādītajā apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas līgumiskos procentus 174,69 *euro.*

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (Civillikuma 1946.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai likumu.

2008.gada 5.aprīļa aizdevuma līgumā puses līgušas par procentu likmi 24 procenti gadā no atlikušās summas. No aizdevuma līgumā iekļautā maksājumu grafika redzams, ka atbildētājai laikā līdz aizdevuma pilnīgai atmaksai ir jāveic ikmēneša procentu maksājumi konkrētās grafikā norādītajās summās, proti, kopā līdz 2011.gada 10.aprīlim jāveic procentu maksājumi 618,57 Ls apmērā. No prasības pieteikumā iekļautā aprēķina secināms, ka nesamaksātie līgumiskie procenti, kas aprēķināti par laika periodu līdz 2012.gada 11.novembrim ir 174,69 *euro.*

Tiesa atzīst, ka līgumiskie aizdevuma lietošanas procenti aprēķināti atbilstoši līguma nosacījumiem, un prasība šajā daļā ir apmierināma prasītājas noradītajā apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus 131,33 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Ar procentiem, atbilstoši Civillikuma 1753.pantā noteiktajam, saprotama atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējuma samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa paredz, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Civillikuma 1759.pantā noteikti gadījumi, kad procenti jāmaksā uz likuma pamata, tostarp noteikts, ka tie maksājami par samaksas kavējumu, kā arī par svešu naudu.

Likumiskie procenti, saskaņā ar prasības pieteikumam pievienoto parāda aprēķinu, pēc līguma Nr.1121388829 ir aprēķināti par laika periodu no 2012.gada 12.novembra līdz 2015.gada 30.novembrim 131,33 *euro* apmērā *(lietas 17.lapa)* un tiesa atzīst, ka tie piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai.

Prasītāja aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētājas līgumsodu 71,78 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu, katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Tā kā aizdevuma līgums Nr.1121388829 noslēgts 2008.gada 5.aprīlī, vērtējot prasījumu par līgumsoda piedziņu, tiesa, saskaņā ar Civillikuma 3.pantu, piemēro līgumsodu reglamentējošās Civillikuma normas, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi *(likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim).*

Atbilstoši Civillikuma 1720.panta 2.punktam, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas *(likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim).*

2008.gada 5.aprīļa aizdevuma līguma Nr.1121388829, papildus noteikumu 5.1.punktā noteikts, ka gadījumā, ja aizņēmējs kavē līgumā noteiktos maksājumus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu, kā arī parādu piedziņas izdevumus *(lietas 16.lapa).*

Tiesa secina, ka atbildētāja ir pieļāvusi saistību izpildes nokavējumu, jo noteiktajā termiņā netika veikti aizdevuma pamatsummas un procentu

maksājumi, līdz ar to, atbilstoši līguma noteikumiem, ir iestājies atbildētājas pienākums maksāt prasītājam līgumsodu.

Civillikuma 1717.panta otrā daļa līgumsoda apmēru neaprobežo, taču tas neizslēdz līgumsoda apmēra vērtēšanu, ņemot vērā Civillikuma 1.pantā noteikto labas ticības principu.

Uz šādu tiesas pienākumu norādīts judikatūrā, un konkrēti Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212/2008, 2011.gada 12.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-25/2011, 2012.gada 17.oktobra spriedumā lietā Nr.SKC-688/2012.

Uz tiesas pienākumu vērtēt līgumsoda apmēru norādīts Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada tiesu prakses apkopojumā „Tiesu prakse līgumsodu piemērošanā". Ievērojot to, ka atbildētāja Patērētāju tiesību likuma izpratnē ir atzīstama par patērētāju, tad tiesai jāvērtē prasītāja prasītā līgumsoda apmērs.

Atbilstoši līgumsoda aprēķinam, prasītāja par maksājumu kavējumu aprēķinājusi līgumsodu 71,78 *euro* apmērā par laika periodu no 2011.gada 6.janvāra līdz 2012.gada 11.novembrim (*lietas 17.lapa*).

Tiesa secina, ka atbildētāja ir pieļāvusi saistību izpildes nokavējumu, jo noteiktajā termiņā netika veikti aizdevuma pamatsummas un procentu maksājumi, līdz ar to, atbilstoši līguma noteikumiem, ir iestājies atbildētāja pienākums maksāt prasītājam līgumsodu.

Tiesa atzīst, ka līgumsods ir samērīgs attiecībā gan pret pamatparāda summu, gan maksājumu kavējuma laiku.

Līdz ar to, no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenams līgumsods 71,78 *euro* apmērā par aizdevuma maksājumu kavējumu.

Prasītājs lūdzis noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no sprieduma taisīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Prasītājai, saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765.pantu, Civilprocesa likuma 195.pantu, atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas /pers. A/ likumiskos 6 procentus no simta gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās parāda pamatsummas, taču nepārsniedzot pamatsummas apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (..).

Prasītāja, ceļot prasību, samaksājusi valsts nodevu 164,35 *euro (lietas 8.lapa*), un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro (lietas 9.lapa).*

Minētie tiesas izdevumi piedzenami no atbildētājas par labu prasītājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu (..) un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei (..).

Atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1] pantu, 250.[25] pantu, 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, parādu 717,88 EUR (septiņi simti septiņpadsmit *euro* un 88 centus), procentus par aizdevuma lietošanu 174,69 EUR (viens simts septiņdesmit četrus *euro* un 69 centus), līgumsodu 71,78 EUR (septiņdesmit vienu *euro* un 78 centus), likumiskos nokavējuma procentus 131,33 EUR (viens simts trīsdesmit trīs *euro* un 33 centus), valsts nodevu 164,35 EUR (viens simts sešdesmit četrus *euro* un 35 centus), un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus).

Samaksa veicama SIA /Nosaukums A/ norēķinu kontā kredītiestādē /nosaukums B/, konts /konta numurs/

Noteikt SIA /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no piespriestās, bet neatmaksātās pamatparāda summas, nepārsniedzot tās apmēru.

Noteikt /pers.A/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2016.gada 12.maija, iesniedzot apelācijas sūdzību Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese I.Silicka